

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz
Uniwersytet Artystyczny
im. Magdaleny Abakanowicz
w Poznaniu

Poznań 05.04.2024 roku

RECENZJA

pracy habilitacyjnej, osiągnięcia naukowego,
dorobku artystycznego i dydaktycznego

dr KAMILA KUZKO

sporządzona w związku z postępowaniem habilitacyjnym
w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne
i konserwacja dzieł sztuki
wszczętym przez Akademię Sztuk Pięknych
im. Jana Matejki w Krakowie

W związku z powierzeniem mojej osobie funkcji recenzenta w w/w przewodzie o nadanie stopnia doktora habilitowanego, działając w oparciu o art. 219 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 z późniejszymi zmianami przedkładam ocenę dorobku oraz osiągnięć artystycznych kandydata do stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie Sztuki w dyscyplinie Sztuki Plastyczne i Konserwacja Dzieł sztuki.

Podstawowe dane o kandydacie

Pan doktor Kamil Kuzko w 2002 roku zdał egzamin wstępny na Wydział Artystyczny UMCS w Lublinie na kierunek malarstwo, gdzie następnie studiował z przerwą na wyjazd zarobkowy do Anglii (2006-2007) w Pracowni prof. Adama Styki. W trakcie zagranicznego pobytu w semestrze zimowym w 2006 roku był słuchaczem w Reading College of Art and Design w Reading.

W 2008 roku na Wydziale Artystycznym UMCS w Lublinie obronił dyplom z malarstwa sztalugowego wyróżniony Nagrodą Dziekana pod opieką promotorską ad. Krzysztofa Bartnika. W 2008 roku zdawał na studia doktoranckie w krakowskiej ASP przedkładając projekt rozprawy *Graffiti w Polsce po 1989 roku. Nurt nowojorski – geneza i rozwój*, i został przyjęty.

W latach 2008-2011 był słuchaczem dziennych środowiskowych studiów doktoranckich na Wydziale Malarstwa ASP w Krakowie. Staż doktorancki zrealizował w Pracowni Malarstwa prof. Grzegorza Bednarskiego oraz w Pracowni Rysunku dr hab. Marka Szymańskiego, prof. ASP. W roku akademickim 2010/2011

został zatrudniony na godziny zlecone na stanowisku asystenta w Pracowni Malarstwa prof. Grzegorza Bednarskiego. W 2012 roku obronił rozprawę doktorską pt. *Podróż – dworzec, przedział, poczekalnia, rozkład jazdy* na Wydziale Malarstwa w ASP w Krakowie, której promotorem był prof. Grzegorz Bednarski.

Od 2012 roku jest On członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków Okręgu Krakowskiego oraz Fundacji Transporter Kultury.

W latach 2012-2015 był zatrudniony na godzinach zleconych na stanowisku asystenta na Wydziale Grafiki w Pracowni Malarstwa dla I roku prowadzonej przez dr hab. Zbigniewa Cebulę, prof. ASP

Od 2013 roku, najpierw jako asystent, a od 2016 roku jako adiunkt jest zatrudniony w Pracowni Rysunku nr V – prowadzonej przez dr hab. Piotra Korzeniowskiego, prof. ASP – w Katedrze Rysunku na Wydziale Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. W latach 2014-2016 był przewodnikiem Krakowskiego Szlaku Street Artu zainicjowanego przez Galerię Krakowską oraz Urząd Miasta Krakowa. W 2016 roku otrzymał Nagrodę Specjalną Rektora za realizację sgraffito przyznaną przez JM Rektora ASP w Krakowie. W 2018 roku uzyskał stypendium Miasta Krakowa w dziedzinie Street Artu. W 2019 roku został odznaczony Brązowym Krzyżem Zasługi. W latach 2015-2017 publikował teksty poświęcone sztuce ulicy i zagadnieniom w przestrzeni publicznej w „Głosie Plastyków” wydawanym przez Okręg Krakowski ZPAP. W latach 2017-2022 prowadził malarstwo ścienne na studiach podyplomowych Wydziału Malarstwa ASP w Krakowie. W 2023 roku został Odznaczony Medalem Vive l'art Okręgu

Krakowskiego ZPAP za całokształt twórczości oraz otrzymał Nagrodę Rektora II stopnia za osiągnięcia artystyczne. Także w 2023 roku otrzymał stypendium na wyjazd do Massachusetts College of Art and Design w Bostonie w USA w ramach programu Erasmus+.

Dorobek artystyczny, dydaktyczny i popularyzatorski:

Pan doktor Kamil Kuzko należy do grona najbardziej interesujących artystów swojego pokolenia. Wielowątkowość obszarów tematycznych, w jakich się porusza habilitant zapisywana artystycznie jest przez niego w postaci murali, więc w obrębie malarstwa ściennego jego dorobek jest najbardziej charakterystyczny. Już w pracy doktorskiej z 2012 roku prezentował zarówno murale jak i obrazy figuratywne, malowane olejem na płótnie. Dorobek artystyczny od tego czasu prezentuje się bardzo okazale, gdyż autor zrealizował 15 wystaw indywidualnych a udziału w wystawach zbiorowych – końca nie widać – tak często – każdego roku Pan Kamil Kuzko jest aktywny wystawienniczo w kraju i zagranicą. Jak obliczyłem w tym czasie – od doktoratu zrealizował także przeszło 60 murali w kraju, ale i – często w Niemczech, Czechach, Grecji czy Gruzji. Równie imponująco przedstawia się jego działalność organizacyjna i popularyzatorska. Bierze On udział w konferencjach, prowadzi warsztaty plastyczne, przewodniczy sesjom konkursowym lub jest członkiem jury, bierze udział w happeningach malarskich. Posiada On również bardzo wiele publikacji, a w obszarze dydaktyki widać niezwykle zaangażowanie w proces uświadamiania studentom wypracowywania własnych metod tworzenia.

W opisie pracy habilitacyjnej ten aspekt dydaktyczny Pana Kamila Kuzko jest bardzo autentyczny i przebija z niego wręcz pasja akademickiego działania w celu jak najlepszego zapisu prezentowanych i proponowanych studentom przykładowych zadań – zarówno na studiach dziennych, jak i podyplomowych.

Ocena osiągnięcia wskazanego jako podstawa w niniejszym postępowaniu:

Pan dr Kamil Kuzko zgodnie z wymogiem formalnym wskazał cykl 17 murali powiązanych tematycznie i będących wzajemnie uzupełniającym się zestawem prac zrealizowanych w przestrzeni publicznej:

1. *Dramat Wolności /Stanisławowi Marusarzowi*, ca. 5x21 m, mural. Areszt Śledczy w Krakowie przy ul. Montelupich, Kraków 2014
2. *Homo Vacui*, ca. 9x10,5 m, mural, Batumi Art School, Urban Art Festival, Art Activ, Batumi (Gruzja), 2014
3. *Pod Ręką*, cykl 13 sgraffito o zróżnicowanym formacie zrealizowanych na łącznej powierzchni ca. 2,4x14 m, sgraffito, Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie, Kraków, 2016
4. *Skibińska 17*, ca. 10x12 m, mural, Pracownia Sztuki Zaangażowanej Społecznie „Rewiry” (mural pokonkursowy), Lublin, 2016
5. *Złota plaża pośród drzew*, ca. 15x12 m, mural, Festiwal Monumental ART, Gdańsk Zaspą, 2016
6. *Ciąg dalszy nastąpi*, ca. 8x3 m, mural, Dom Kultury Węgliń, Lublin, 2016
7. *Kopciuszek*, ca. 2x3 m, mural, Next Level Fintes, Niepołomice, 2016

8. *Triangle*, ca. 16x9 m, mural, Międzynarodowy projekt artystyczny Triangle, Düsseldorf (Niemcy), 2017
9. *Narciarz na zakręcie*, ca. 5x32 m, mural, Polish Urban Art. v2, Trafacka Gallery, Praga (Republika Czeska), 2017
10. *Kosmonauci*, ca. 9x9 m, mural, 40-lecie Lubelskich Spotkań Plastycznych, LSM Lublin, 2017
11. *Przy tablicy*, ca. 6,5x8,5 m, mural, Lublin, 2018
12. *Uzdrowienie paralityka*, ca. 4x6 m, wystawa „Dom w ogóle, dom w szczególe, Art House, Kraków, 2018
13. *Hermes wiodący duchy bohaterów do Hadesu*, ca. 15x15 m, mural, Kraków, 2018
14. *Pętla*, ca. 12x10 m, mural, Festiwal Polikultura, Kraków, 2018
15. *Villa dei Misteri*, ca. 1,5x9x4 m, mural, Posidonia, Syros (Grecja), 2021
16. *Betesda*, ca. 2,7x20x + 2x3,5, mural + sgraffito, Galeria Ściany, Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, Kraków, 2021
17. *Dom Miłości*, ca. 25x14 m, mural, Karwina (Republika Czeska), 2023

Wszystkie te prace przez autora są bardzo szczegółowo opisane w „Autoreferacie”. Murale te powstawały w realizacji z drugim człowiekiem w jego przestrzeni miasta i w aspekcie społecznego przesłania. Pozostawia On własny ślad w przestrzeni urbanistycznej – w procesie powstawania samego dzieła, A co równie bardzo ważne – te chwile towarzyszące spotkaniom pod ścianą, które autor stwarza i pozostawia obserwatorom jego pracy – czy po prostu przechodniom. Stwarza On potrzebę

rozmawiania, komentowania i wyrażania własnego zdania na proponowany temat. Jego murale uczą kulturalnego dyskutowania i werbalizowania wewnętrznych emocji. W sztuce murali Pana Kamila Kuzko – w tych 17 zrealizowanych habilitacyjnych pracach odnajduję próby ucieczki od ponurej rzeczywistości ostatnich lat – świata, którego stabilność jest tylko wspomnieniem – bo zdaje się on biec od kryzysu do kryzysu. Te murale są oczywiście także próbą dialogu z rzeczywistością – w tym niestabilnym świecie. Nawiązują te murale często do historii miejsca, przez co nakłaniają do rozważań nad sensem egzystencji współczesnego człowieka. Każdego człowieka – ponieważ murale to sztuka dla każdego. Nie zna ona podziałów, mówi o rzeczach istotnych oraz uniwersalnych wartościach. Pozwala zwykłemu człowiekowi posilać się tymi swoimi treściami – jak pokarmem dla ducha i zupełnie bezpłatnie. Rzeczywistość habilitanta, w tym bardzo złożonym tematycznie zestawie – postrzeganym subiektywnie – jestem przekonany, posiada w sobie jednak również bardzo mocny potencjał obiektywny. Tytuły prac tych autorskich murali nie pozostawiają tutaj żadnych wątpliwości. Obserwator – widz dzięki sztuce Pana Kamila Kuzko może uczestniczyć w stanach uniwersalnych – właśnie poczuciach przynależności, czy tożsamości oraz kulturowego przypisania. Może pogłębiać pewne wartości społeczne, ale niekiedy również odwracać wzrok od podupadających budynków. A one z kolei mogą tworzyć swoistą presję na zarządzających miastami – na wzbogacenie estetyki miasta – spektakularnymi muralami. Te wszystkie treści wynikające z tematyki 17 murali habilitanta są bardzo dobrze w „Autoreferacie” opisane i wyjaśnione w powodach ich powstania. Widz

bierze udział i staje się uczestnikiem otwartej twórczości. Nawiązywania dialogu, choćby tylko nawet wewnętrznego, z samym sobą – bowiem i tak w tym momencie koresponduje on z otoczeniem. Jak pisze w pracy habilitant: „...Staram się nie opowiadać wprost, nie epatować tematem. Mieszam ze sobą różne wątki i cytaty, które bez autorskiego komentarza zyskują nową czytelność i nowe znaczenie. Te „niedopowiedzenia” nierzadko zastanawiają przechodniów i prowokują do pytań czy dyskusji. Mnie urzekł w tym aspekcie – możliwości interpretacyjnych na przykład mural habilitanta pt. „Hermes wiodący ducha bohaterów do Hadesu”. Ten projekt bardzo „zmiksowany” różnymi inspiracjami – od Stanisława Wyspiańskiego, Lucjana Rydla do Roberta Gravesa zderza ze sobą kilka porządków, dając w efekcie intrygującą propozycję muralu. Zwracam tutaj uwagę na bardzo rzetelny i przewrotny często warsztat autora. Treści i kompozycje, barwy i symbole, znaki i tytuły składają się na jedyny w swoim rodzaju przekaz – niezwykle bogaty i intrygujący. Kompozycje murali są przez Kamila Kuzko niezwykle przemyślane – wręcz inteligentne. Warsztat malarski oraz umiejętności łączenia projektowanych – wszystkich – często tak różnych elementów graficzno-malarskich jest nienaganny. Cechuje go bardzo duża kultura plastyczna, a cała twórczość zwraca uwagę współczesnym przygotowaniem twórcy dla wyrażenia problemowych – złożonych zagadnień społecznych.

Konkluzja:

Pan doktor Kamil Kuzko to świetnie przygotowany twórca do dalszych działań. Na tym etapie – przewodu habilitacyjnego mogę z przyjemnością skontatować, że Jego dorobek i osiągnięcia naukowe spełniają wymóg Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - art. 219 ust. 2 dotyczący posiadania właśnie dorobku, który wnosi znaczny wkład w rozwój dyscyplinary. Pan dr Kamil Kuzko potrafi swoimi muralami – tworzyć swoiste platformy świadomości. Potrafił uruchamiać procesy – komunikatów biorących się ze znajomości życia – codzienności – bo jest czujny na wydarzenia tego świata. Potrafi rozważyć i malarsko – twórczo zapisać wzajemne związki, różne motywy i ich wizualną symbolikę. Staje się On jakby badaczem naszej egzystencji. Utożsamiam się z doktorem Kamilem Kuzko w Jego wyrazistym i ważnym głosie o godność, piękno i troskę bardziej czy mniej lokalną. A więc sztuka Kuzko jest odwołaniem się także, a może przede wszystkim do głęboko humanistycznego przekazu – rozpoznania współczesnego aspektu – jakim staje się archetyp miejsca.

Pan doktor Kamil Kuzko posiada bardzo dobry warsztat twórczy dla wyrażenia tych wszystkich powyższych treści i rozważań. Pisemna praca habilitacyjna wraz z 17 muralami tworzą spójny przekaz, który daje mi panoramę stanu myślenia i siły wyborów autora.

Całość dorobku – tego twórczego oraz dydaktycznego świadczy o wysokiej świadomości twórczej habilitanta. W Jego świecie nie ma rzeczy nieważnych czy z gruntu nieinteresujących, bowiem wszystko może stać się tematem pracy i zostać włączone w obręb Jego zainteresowań i stać się częścią procesu twórczego.

Habilitant posiada klarowną koncepcję swoich działań artystycznych i realizuje ją w sposób długofalowy.

Dlatego podsumowując recenzję, stwierdzam z przekonaniem, że swoją postawą i dorobkiem artystycznym i pedagogicznym oraz rozprawą habilitacyjną, a więc umiejętnościami oraz otwartym umysłem Pan dr Kamil Kuzko zasługuje na przyznanie mu stopnia doktora habilitowanego.

Z poważaniem

prof. dr hab. Andrzej Banachowicz

